EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 6.11.2007
KOM(2007) 657 lopullinen

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Bosnia ja Hertsegovinan Eurooppa-kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2006/55/EY kumoamisesta

(komission esittämä)

PERUSTELUT

Thessalonikissa 19. ja 20. kesäkuuta 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi Länsi-Balkania koskevan Thessalonikin toimintasuunnitelman, jossa Eurooppa-kumppanuudet esitellään keinona lähentää Länsi-Balkanin maita Eurooppaan.

Neuvosto hyväksyi 30. tammikuuta 2006 Bosnia ja Hertsegovinan tarkistetun Eurooppa-kumppanuuden, joka perustuu komission 9. marraskuuta 2005 esittämään ehdotukseen. Kumppanuuksiin sisältyy ensisijaisia tavoitteita lyhyelle ja keskipitkälle aikavälille. Maiden odotetaan saavuttavan lyhyen aikavälin ensisijaiset tavoitteet yhdessä tai kahdessa vuodessa.

Tämän vuoksi komissio katsoo aiheelliseksi tehdä ehdotuksen Bosnia ja Hertsegovinan Eurooppa-kumppanuuden ajantasaistamisesta. Tämä uudistettu kumppanuus perustuu 22. maaliskuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 533/2004 säännöksiin, ja siinä on huomioitu vuoden 2007 määräaikaiskertomuksessa kuvattu viimeaikainen kehitys. Siinä esitetään lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet maalle sen valmistautuessa yhdentymään tiiviimmin Euroopan unioniin.

Bosnia ja Hertsegovinan toimivaltaisten viranomaisten olisi laadittava Eurooppa-kumppanuutta koskeva suunnitelma, joka sisältää aikataulun ja täsmälliset toimenpiteet, joihin Bosnia ja Hertsegovina aikoo ryhtyä kumppanuuden toteuttamiseksi. Komissio seuraa säännöllisesti, miten maa edistyy ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Eurooppa-kumppanuuden ensisijaiset tavoitteet luovat perustan yhteisön rahoitustuen käytön suunnittelulle. Tukea annetaan jatkossakin asianomaisista rahoitusvälineistä, varsinkin 17. heinäkuuta 2006 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1085/2006 perustetusta liittymistä valmistelevasta tukivälineestä.

Ehdotetulla neuvoston päätöksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Edellä esitetyn perusteella komissio pyytää neuvostoa hyväksymään liitteenä olevan ehdotuksen neuvoston päätökseksi.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Bosnia ja Hertsegovinan Eurooppa-kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2006/55/EY kumoamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Eurooppa-kumppanuuksien solmimisesta osana vakautus- ja assosiaatioprosessia 22 päivänä maaliskuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 533/2004[1] ja erityisesti sen 2 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Thessalonikissa 19 ja 20 päivänä kesäkuuta 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi Eurooppa-kumppanuudet keinoksi, jolla Länsi-Balkanin maita lähennetään Eurooppaan.

(2) Asetuksessa (EY) N:o 533/2004 säädetään, että neuvosto päättää kumppanuuksiin sisällytettävistä periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä niihin myöhemmin mahdollisesti tehtävistä mukautuksista. Asetuksessa todetaan myös, että Eurooppa-kumppanuuksien seuranta varmistetaan vakautus- ja assosiaatioprosessin puitteissa käyttöön otettujen mekanismien avulla, erityisesti vuosittain laadittavissa määräaikaiskertomuksissa.

(3) Neuvosto hyväksyi 30 päivänä tammikuuta 2006 Bosnia ja Hertsegovinan toisen Eurooppa-kumppanuuden[2].

(4) Laajentumisstrategiaa ja vuosien 2006 ja 2007 tärkeimpiä haasteita koskevassa komission asiakirjassa todetaan, että kumppanuudet on tarkoitus saattaa ajan tasalle vuoden 2007 lopussa.

(5) Neuvosto antoi 12 päivänä kesäkuuta 2006 liittymistä valmistelevasta tukivälineestä asetuksen (EY) N:o 1085/2006[3], jolla uudistetaan liittymään valmistautuville maille myönnettävää rahoitustukea säätelevä kehys.

---

1 EUVL L 86, 24.3.2004, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 269/2006 (EUVL L 47, 17.2.2006, s. 7).

2 Neuvoston päätös 2006/55/EY, tehty 30 päivänä tammikuuta 2006, Bosnia ja Hertsegovinan Eurooppa-kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2004/515/EY kumoamisesta (EUVL L 35, 7.2.2006, s. 32).

3 EUVL L 210, 31.7.2006, s. 82.

(6) Tämän vuoksi olisi aiheellista hyväksyä tarkistettu Eurooppa-kumppanuus, jolla nykyinen kumppanuus saatetaan ajan tasalle; näin voidaan määritellä jatkotoimia varten uusia ensisijaisia tavoitteita Bosnia ja Hertsegovinan valmisteluja Euroopan unioniin lähentymisessä käsittelevän vuoden 2007 määräaikaiskertomuksen päätelmien perusteella.

(7) Jotta Bosnia ja Hertsegovina voisi valmistautua yhdentymään tiiviimmin Euroopan unioniin, maan toimivaltaisten viranomaisten olisi laadittava suunnitelma, joka sisältää aikataulun ja täsmälliset toimenpiteet Eurooppa-kumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

(8) Päätös 2006/55/EY olisi sen vuoksi kumottava,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Bosnia ja Hertsegovinan Eurooppa-kumppanuuden periaatteet, ensisijaiset tavoitteet ja ehdot esitetään tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

Eurooppa-kumppanuuden täytäntöönpanoa tarkastellaan vakautus- ja assosiaatioprosessin puitteissa käyttöön otettujen mekanismien avulla, erityisesti komission vuosittain esittämissä määräaikaiskertomuksissa.

3 artikla

Kumotaan päätös 2006/55/EY.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE: BOSNIA JA HERTSEGOVINAN VUODEN 2007 EUROOPPA-KUMPPANUUS

1. JOHDANTO

Eurooppa-neuvosto on vahvistanut Eurooppa-kumppanuudet keinoksi, jolla Länsi-Balkanin maita lähennetään Eurooppaan. Nyt ehdotetulla tarkistetulla kumppanuudella saatetaan toinen kumppanuus ajan tasalle komission Bosnia ja Hertsegovinasta laatiman, vuoden 2007 määräaikaiskertomuksen päätelmien perusteella. Siinä esitetään uusia ensisijaisia tavoitteita ja toistetaan vielä toteutumattomat ensisijaiset tavoitteet. Uudet ensisijaiset tavoitteet mukautetaan vastaamaan maan erityistarpeita ja valmiusastetta, ja niitä ajantasaistetaan tarvittaessa. Bosnia ja Hertsegovinan odotetaan laativan suunnitelman, johon sisältyvät aikataulu ja erityiset toimenpiteet, joilla se aikoo saavuttaa Eurooppa-kumppanuuden ensisijaiset tavoitteet. Kumppanuuteen sisältyy myös maalle myönnettävää rahoitustukea koskevaa ohjeistusta.

2. PERIAATTEET

Vakautus- ja assosiaatioprosessi tarjoaa jatkossakin koko liittymisprosessin ajan kehyksen Länsi-Balkanin maiden yhdentymiselle EU:hun. Tärkeimmät Bosnia ja Hertsegovinalle yksilöidyt ensisijaiset tavoitteet koskevat sen kykyä täyttää Kööpenhaminassa vuonna 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat arviointiperusteet sekä vakautus- ja assosiaatioprosessissa vahvistetut ehdot, erityisesti ne ehdot, jotka on määritelty 29. huhtikuuta 1997 ja 21. ja 22. kesäkuuta 1999 annetuissa neuvoston päätelmissä, 24. marraskuuta 2000 annetussa Zagrebin huippukokouksen loppujulistuksessa ja Thessalonikin toimintasuunnitelmassa.

3. ENSISIJAISET TAVOITTEET

Eurooppa-kumppanuuden ensisijaiset tavoitteet on valittu siten, että Bosnia ja Hertsegovinalla on lähivuosina realistiset mahdollisuudet joko saavuttaa ne tai edistyä huomattavasti niiden saavuttamisessa. Tavoitteet jaetaan lyhyen aikavälin ensisijaisiin tavoitteisiin, jotka odotetaan saavutettavan vuoden tai kahden kuluessa, ja keskipitkän aikavälin ensisijaisiin tavoitteisiin, jotka odotetaan saavutettavan kolmen tai neljän vuoden kuluessa. Ensisijaisissa tavoitteissa on kyse sekä lainsäädännöstä että sen täytäntöönpanosta.

Ensisijaisia tavoitteita määriteltäessä on otettava huomioon, että Bosnia ja Hertsegovinalla on muitakin keskeneräisiä tehtäviä, joista saattaa tulla jatkossa solmittavien kumppanuuksien ensisijaisia tavoitteita riippuen muun muassa siitä, miten Bosnia ja Hertsegovina edistyy jatkossa.

Lyhyen aikavälin tavoitteiden joukosta on määritetty tärkeimmät ensisijaiset tavoitteet, jotka esitetään tavoiteluettelon alkuosassa. Ne eivät kuitenkaan ole tärkeysjärjestyksessä.

3.1. Lyhyen aikavälin ensisijaiset tavoitteet

Tärkeimmät ensisijaiset tavoitteet

– Bosnia ja Hertsegovinan on annettava poliisivoimien uudistamista koskevaa lainsäädäntöä valtion ja entiteettien tasolla kolmen EU:n periaatteen mukaisesti ja aloitettava poliisivoimien uudistaminen.

– Sen on toimittava täydessä yhteistyössä entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen sotarikostuomioistuimen (ICTY) kanssa ja osallistuttava aktiivisesti kaikkien kyseisen tuomioistuimen syytteeseen asettamien henkilöiden pidättämiseen.

– Sen on annettava federaation tasolla tarvittava yleisradiotoimintaa koskeva lainsäädäntö ja uudistettava yleisradiotoiminta.

– Sen on pantava täytäntöön vuonna 2006 laadittu suunnitelma julkishallinnon uudistamiseksi ja varmistettava, että kaikilla valtion tason ministeriöillä ja laitoksilla on riittävä rahoitus, ne ovat toimintakykyisiä ja niillä on asianmukaiset toimitilat ja riittävä henkilöstö.

– Sen on valmistauduttava vakautus- ja assosiaatiosopimuksen ja väliaikaisen sopimuksen sisältämien sitoumusten täytäntöönpanoon vahvistamalla hallinnollisia valmiuksia.

– Sen on edistettävä alueen eri maiden kansalaisten välistä sovintoa ja lisättävä pyrkimyksiä löytää lopullinen ratkaisu avoimiin kahdenvälisiin kysymyksiin, erityisesti rajakysymyksiin.

– Sen on edistyttävä huomattavasti tavaroiden, pääomien, palveluiden ja henkilöiden vapaata liikkuvuutta tukevan yhtenäisen talousalueen luomisessa maahan.

– Sen on työmarkkinoille osallistumisen ja työllisyysasteen nostamiseksi pienennettävä työmarkkinoiden toimintaa vääristävää rakenteellista jäykkyyttä, etenkin työn verotuksen, sosiaalisten tulonsiirtojen ja palkkojen määritysmekanismien osalta.

– Sen on toteutettava toimenpiteitä toimivampien ja kestävämpien institutionaalisten rakenteiden saavuttamiseksi ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen lisäämiseksi muun muassa hyväksymällä ja tekemällä tarvittaessa muutoksia perustuslakiin.

Poliittiset arviointiperusteet

Demokratia ja oikeusvaltioperiaate

Perustuslaki/Hallintotapa

– Bosnia ja Hertsegovinan on toteutettava lisätoimenpiteitä, jotta maan parlamentilla olisi riittävät tekniset resurssit ja henkilöstö.

– Sen on varmistettava jäsennelty ja vakiintunut valtion ja entiteettien välinen koordinointi luomalla toimivat mekanismit poliittista, lainsäädännöllistä ja teknistä koordinointia varten.

– Sen on varmistettava ylimpien tarkastuselinten antamien raporttien asianmukainen seuranta ja toteutettava toimenpiteitä sääntöjenvastaisuuksiin syyllistyneitä kohtaan.

Parlamentti/Vaalit

– Bosnia ja Hertsegovinan on muutettava maan presidentin ja parlamenttiedustajien vaalia koskevaa lainsäädäntöä Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan neuvostoon liittymisen jälkeisten sitoumusten täydellisen noudattamisen varmistamiseksi.

Julkishallinto

– Bosnia ja Hertsegovinan on osoitettava julkishallinnon koordinointitoimistolle tarvittava henkilöstö ja materiaaliresurssit, jotta se voi suorittaa tehtävänsä asianmukaisesti.

– Sen on parannettava entisestään palvelukseenottomenettelyjä puolueettomien ja ansioihin perustuvien arviointiperusteiden mukaisesti, jotka varmistavat avoimuuden ja riittävän pätevien virkamiesten nopean nimittämisen.

– Sen on yhdenmukaistettava virkamieslakeja, jotta voidaan luoda vastuullinen ja tehokas virkamieskunta, jonka urakehitykseen sovelletaan ammatillisia kriteerejä.

– Sen on saatettava päätökseen valtion ja entiteettien oikeusasiamiesten yhdistyminen ja varmistettava, että valtion tason virastolla on tarvittavat resurssit tehtävänsä suorittamiseksi asianmukaisesti.

Oikeuslaitos

– Bosnia ja Hertsegovinan on vahvistettava oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja vastuuvelvollisuutta sekä parannettava sen tehokkuutta muun muassa pienentämällä käsittelyä odottavien asioiden määrää.

– Sen on hyväksyttävä oikeusalan kehittämistä koskeva strategia ja aloitettava sen täytäntöönpano.

– Sen on varmistettava tuomareiden riittävä koulutus erityisesti ihmisoikeuslainsäädännön ja vakautus- ja assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien kysymysten osalta.

Korruption torjunta

– Bosnia ja Hertsegovinan on hyväksyttävä ja pantava täytäntöön yksityiskohtainen korruption vastainen toimintasuunnitelma, joka perustuu korruption vastaiseen kansalliseen strategiaan.

– Sen on pantava täytäntöön korruption vastaisen valtioiden ryhmän (GRECO) suositukset ja täytettävä kansainvälisistä korruption vastaisista sopimuksista johtuvat velvollisuudet.

– Sen on ryhdyttävä voimakkaasti syytetoimiin korruptiotapauksissa ja omaksuttava nollatoleranssipolitiikka korruption osalta.

– Sen on varmistettava eturistiriitoja koskevan lain asianmukainen täytäntöönpano.

Ihmisoikeudet ja vähemmistöjen suojelu

– Bosnia ja Hertsegovinan on poistettava kuolemanrangaistusta koskevat määräykset Bosnian serbitasavallan perustuslaista.

– Sen on parannettava ratifioimiensa kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa, mukaan luettuna raportointia koskevat vaatimukset.

– Sen on sovittava laajasta rangaistuslaitosjärjestelmän uudistamisesta ja varmistettava valtion tason vankilan rakentaminen.

– Sen on parannettava edelleen vähemmistöjä koskevaa lainsäädäntökehystä, jotta se täyttää täysin kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen vaatimukset, ja huolehdittava kyseisen yleissopimuksen täytäntöönpanosta kaikkialla maan alueella.

– Sen on varmistettava, että maan kansallisten vähemmistöjen neuvosto ja vastaavat elimet entiteettien tasolla pystyvät toimimaan asianmukaisesti.

– Sen on laadittava kaikki kansallisen romanistrategian alakohtaiset toimintasuunnitelmat ja pantava ne täytäntöön osana laajaa köyhyyden vähentämistä ja sosiaalista osallisuutta koskevaa strategiaa.

– Sen on jatkettava laitoshoidosta luopumista tarjoamalla huollettaville avoterveydenhuoltopalveluja ja tukea muun muassa mielenterveyden alalla.

Alueelliset kysymykset ja kansainväliset velvoitteet

– Bosnia ja Hertsegovinan on osaltaan vahvistettava alueellista yhteistyötä, sovinnontekoa ja hyviä naapuruussuhteita muun muassa edistämällä siirtymistä vakaussopimuksesta alueellisempaan yhteistyökehykseen ja Keski-Euroopan vapaakauppasopimuksen (CEFTA) tehokasta täytäntöönpanoa.

– Sen on lisättävä yhteistyötä naapurimaiden kanssa, erityisesti rajat ylittävää yhteistyötä, järjestäytyneen rikollisuuden, laittoman kaupan ja salakuljetuksen torjuntaa, oikeudellista yhteistyötä sekä rajaturvallisuutta koskevissa kysymyksissä.

– Sen on osaltaan pyrittävä löytämään ratkaisu jäljellä oleviin rajakysymyksiin naapurimaiden kanssa.

– Sen on varmistettava, että pakolaisten paluurahastoa rahoitetaan asianmukaisesti ja että se on täysin toimintakykyinen. Sen on osallistuttava Sarajevon julistuksen täytäntöönpanoon kokonaisuudessaan. Sen on saatettava loppuun pakolaisten paluuprosessi ja edistyttävä huomattavasti heidän integroimisessaan yhteiskuntaan taloudellisesti ja sosiaalisesti.

Taloudelliset arviointiperusteet

– Bosnia ja Hertsegovinan on vahvistettava makrotaloudellista vakautta varmistamalla vakaa finanssipolitiikan viritys ja käyttämällä toiminnan vakauden valvontaa koskevia poliittisia välineitä rahoitusjärjestelmän vakauden säilyttämiseksi ottaen huomioon rahoituksen välityksen nopea kehittyminen.

– Sen on nopeutettava yksityistämisprosessia tavoitteena siirtää 5–10 prosenttia julkisessa omistuksessa olevasta pääomasta yksityissektorille; federaation osalta tavoitteena on 10 prosenttia.

– Sen on kehitettävä julkisen talouden seurantamekanismeja, jotka perustuvat julkisen talouden kurinalaisuutta entiteeteissä sekä entiteettien ja valtion instituutioiden välillä edistäviin finanssipoliittisiin sääntöihin ja instituutioiden väliseen yhteistyöhön. Sen on varmistettava asianmukainen ympäristö instituutioiden väliselle yhteistyölle moitteettomasti toimivan kansallisen finanssipoliittisen neuvoston puitteissa.

– Sen on saatettava loppuun kansallisten vaatimusten sovittelu niiden takaisinmaksuun budjetissa käytettävissä olevien varojen rajoissa ja aloitettava julkisen velan kestävä supistaminen.

– Sen on parannettava yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää ja saavutettava huomattavaa edistystä tappioita tuottavien julkisten yhtiöiden rakenneuudistuksessa ja purkamisessa.

– Sen on varmistettava, että kauppatuomioistuimet toimivat asianmukaisesti, ja erityisesti parannettava niiden valmiuksia käsitellä yritysten konkurssi- ja selvitystilamenettelyt tehokkaammin.

Eurooppalaiset normit

Sisämarkkinat

Tavaroiden vapaa liikkuvuus

– Bosnia ja Hertsegovinan on parannettava tuotteiden standardointia, metrologiaa, akkredidointia ja varmentamista koskevaa lainsäädäntökehystä sen saattamiseksi EU:n normien ja parhaiden käytänteiden mukaiseksi ja pantava se täytäntöön, jatkettava teknisten määräysten lähentämistä EU:n säännöksiin, lisättävä laadunvarmistuksen infrastruktuurin ja siitä vastaavien elinten valmiuksia ja luotava oikeusperusta vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyille.

– Sen on varmistettava jatkuva edistyminen eurooppalaisten normien omaksumisessa.

– Sen on otettava käyttöön uusia teknisiä määräyksiä koskeva sisäinen kuulemis- ja ilmoitusmenettely, jota on sovellettava ennen kauppaan vaikuttavien toimenpiteiden hyväksymistä.

– Sen on varmistettava, että markkinavalvontavirasto on täysin toimintakykyinen, ja jatkettava pyrkimyksiä sellaisen markkinoiden valvontarakenteen perustamiseksi, joka vastaa tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevan yhteisön säännöstön vaatimuksiin.

– Sen on annettava valtiollinen laki lääkkeistä ja lääkinnällisistä laitteista ja perustettava valtion lääkeainevirasto.

Henkilöiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus sekä sijoittautumisoikeus

– Bosnia ja Hertsegovinan on siirrettävä pankkivalvonta (yhdessä muiden siihen liittyvien tarkastustoimien kanssa) valtion tasolle ja varmistettava tämän valvontaviranomaisen tehokas toiminta tehokasta pankkivalvontaa koskevien Baselin komitean ydinperiaatteiden mukaisesti.

– Sen on annettava valtiollinen laki obligaatioista.

– Sen on varmistettava, että maan vakuutuslaitos toimii moitteettomasti ja takaa yhtenäiset vakuutusalan sisämarkkinat.

– Sen on laadittava johdonmukainen lainsäädäntö- ja sääntelykehys pääomamarkkinoille, jotta voidaan taata yhtenäinen talousalue, ja luotava riittävät institutionaaliset puitteet pääomamarkkinoita koskevien politiikkojen ja säädösten koordinoimiseksi.

Pääomien vapaa liikkuvuus

– Bosnia ja Hertsegovinan on edettävä pääomavientiä koskevien rajoitusten poistamisessa.

Tulli ja verotus

– Bosnia ja Hertsegovinan on jatkettava tulli- ja veroalan lainsäädännön ja menettelyjen lähentämistä yhteisön säännöstöön ja varmistettava, että maan tullitariffi päivitetään oikea-aikaisesti viimeisimmän yhdistetyn nimikkeistön perusteella.

– Sen on varmistettava, että vapaa-alueiden oikeudellinen kehys vastaa EU:n normeja ja takaa vapaa-alueiden riittävän valvonnan.

– Sen on varmistettava alkuperäsääntöjen asianmukainen täytäntöönpano, diagonaalinen kumulaatio mukaan luettuna.

– Sen on pantava täytäntöön tullausarvon määrittämistä koskevat säännöt kansainvälisten normien ja käytäntöjen mukaisesti.

– Sen on poistettava vaikutukseltaan tullimaksua vastaavat verot (tulli-ilmoitusten käsittelystä perittävät tullimaksut).

– Sen on lisättävä entisestään hallinnollista kapasiteettia tulli- ja verolainsäädännön täytäntöön panemiseksi sekä korruption, rajat ylittävän rikollisuuden ja veronkierron torjumiseksi.

– Sen on sovittava pysyvästi sovellettavasta kaavasta välillisten verotulojen jakamiseksi valtion, entiteettien ja Brčkon alueen välillä.

– Sen on sitouduttava yritysverotuksen menettelysääntöjen periaatteiden noudattamiseen ja varmistettava, että uudet verotoimenpiteet ovat kyseisten periaatteiden mukaisia.

Kilpailu

– Bosnia ja Hertsegovinan on parannettava olemassa olevaa kilpailulainsäädäntöä vakautus- ja assosiaatiosopimuksen vaatimusten mukaisesti ja vahvistettava kilpailuneuvoston hallinnollisia valmiuksia.

– Sen on nopeutettava valmisteluja valtiontuen alalla, erityisesti antamalla tarvittava lainsäädäntö, perustamalla riippumattomasti toimiva julkinen valtiontuen valvontaviranomainen ja varmistamalla kaiken maassa myönnetyn tuen avoimuus.

Julkiset hankinnat

– Bosnia ja Hertsegovinan on varmistettava julkisia hankintoja koskevan yhtenäisen järjestelmän asianmukainen toiminta ja pantava täytäntöön julkisia hankintoja koskevat säädökset ja menettelyt. Sen on jatkettava hallinnollisten valmiuksien kehittämistä.

Teollis- ja tekijänoikeudet

– Bosnia ja Hertsegovinan on saatettava teollis- ja tekijänoikeusinstituutti täysin toimintakykyiseksi, jotta se voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti, ja pantava täytäntöön voimassa oleva lainsäädäntökehys ja valvottava sen noudattamista.

– Sen on laadittava toimintasuunnitelma, joka koskee tarvittavien valmiuksien luomista teollis- ja tekijänoikeuslainsäädännön täytäntöönpanemiseksi ja sen soveltamisen valvomiseksi, erityisenä painopisteenä tarve tarjota erityiskoulutusta lainvalvontaviranomaisille, tuomareille, syyttäjille ja tullivirkailijoille.

– Sen on parannettava lainvalvontaviranomaisten ja kaikkien asianomaisten osapuolten välistä yhteistyötä lakien noudattamisen valvonnan tehostamiseksi ja aloitettava tiedotuskampanjoiden kehittäminen.

Työllisyys- ja sosiaalipolitiikka

– Bosnia ja Hertsegovinan on edettävä sosiaalista osallisuutta ja sosiaaliturvaa koskevien politiikkojen kehittämisessä.

– Sen on kehitettävä työmarkkinaosapuolten välisen vuoropuhelun mekanismeja.

– Sen on pyrittävä edelleen parantamaan vammaisten asemaa.

– Sen on kehitettävä asianmukaiset hallinnolliset rakenteet ja valmiudet kuluttajan- ja terveydensuojelun alalla.

Koulutus ja tutkimus

– Bosnia ja Hertsegovinan on pantava täytäntöön korkeakoulutusta koskeva valtiollinen laki, jolla valmistellaan Bolognan prosessin ja korkeakoulututkintojen tunnustamisesta tehdyn Lissabonin yleissopimuksen keskeisten osien täytäntöönpanoa.

– Sen on poistettava koulutusjärjestelmän pirstoutuneisuus ja järjestelmän eri tasojen toimien päällekkäisyys. Sen on vahvistettava politiikan kehittämistä ja strategista suunnittelua koulutuksen laadun parantamiseksi.

– Sen on toteutettava toimenpiteitä kouluissa etnisin perustein tapahtuvan lasten erottelun estämiseksi.

– Sen on allekirjoitettava ja ratifioitava Unescon yleissopimus kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä.

– Sen on aloitettava yhdennetyn tutkimuspolitiikan suunnittelu.

WTO

– Bosnia ja Hertsegovinan on jatkettava tarvittavia uudistuksia WTO:n sääntöjen ja sitoumusten noudattamiseksi ja jatkettava valmisteluja WTO:hon liittymisen mahdollistamiseksi.

Alakohtaiset politiikat

Teollisuus ja pk-yritykset

– Bosnia ja Hertsegovinan on luotava yhdenmukaiset oikeudelliset ja institutionaaliset puitteet pk-yrityksille, jotta pk-yrityksiä koskeva peruskirja voidaan panna asianmukaisesti täytäntöön.

– Sen on hyväksyttävä ehdotettu maanlaajuinen pk-yrityksiä koskeva strategia ja otettava valtion tasolla käyttöön tarvittavat vähimmäisvalmiudet yhdenmukaisen ja koordinoidun pk-yrityksiä koskevan politiikan varmistamiseksi koko maassa, mukaan luettuina kansallinen pk-yritysvirasto ja foorumi pk-yritysten kanssa käytävää vuoropuhelua ja niiden kuulemista varten.

– Sen on kehitettävä kattava teollisuuspolitiikka.

Maatalous ja kalastus

– Bosnia ja Hertsegovinan on hyväksyttävä maataloutta, elintarvikkeita ja maaseudun kehittämistä koskeva laki ja varmistettava asianmukaiset oikeudelliset puitteet maatalous-, elintarvike- ja maaseudunkehityspolitiikkojen yhdenmukaista täytäntöönpanoa varten. Sen on kehitettävä laaja valtion tason maatalousstrategia.

– Sen on vahvistettava hallinnollisia valmiuksia valtion tasolla maatalouden, elintarvikkeiden ja maaseudunkehityksen alalla, jotta olisi mahdollista koordinoida tehokkaasti markkina- ja maaseudunkehityspolitiikkojen täytäntöönpano koko maassa. Sen on pyrittävä perustamaan valtiollinen maatalous-, elintarvike- ja maaseudunkehitysministeriö, jolla on riittävät resurssit tehtäviensä toteuttamiseen.

– Sen on varmistettava eurooppalaisten normien mukaisen lainsäädännön antaminen elintarviketurvallisuuden, eläinlääkinnän ja kasvinsuojelun alalla ja aloitettava sen täytäntöönpano.

– Sen on lisättävä laboratorio- ja tarkastuskapasiteettia elintarviketurvallisuuden, eläinlääkinnän ja kasvinsuojelun alalla, perustettava vertailulaboratorioita ja kehitettävä näytteidenottomenettelyjä EU:n vaatimusten mukaisesti.

– Sen on parannettava nautaeläinten tunnistusjärjestelmää ja niiden siirtojen rekisteröintijärjestelmää ja aloitettava sikojen, lampaiden ja vuohien tunnistus ja niiden siirtojen rekisteröinti.

Ympäristö

– Bosnia ja Hertsegovinan on hyväksyttävä valtiollinen ympäristölaki maanlaajuisten yhtenäistettyjen ympäristönsuojelupuitteiden luomiseksi.

– Sen on jatkettava ympäristövaikutusten arviointia koskevan lainsäädännön täytäntöönpanoa.

– Sen on ratifioitava asiaa koskevat kansainväliset sopimukset, esimerkiksi Århusissa ja Espoossa tehdyt yleissopimukset, ja aloitettava niiden täytäntöönpano.

– Sen on perustettava valtiollinen ympäristövirasto ja varmistettava sen asianmukainen toiminta.

– Sen on vahvistettava edelleen ympäristöalan elinten hallinnollisia valmiuksia, erityisesti valtion tasolla, ja parannettava näiden elinten välistä viestintää ja koordinointia.

Energia

– Bosnia ja Hertsegovinan on täytettävä energiayhteisön perustamissopimuksesta 1. heinäkuuta 2007 alkaen johtuvat velvoitteet, jotka liittyvät kaasun ja sähkön sisämarkkinoita ja rajat ylittävää sähkökauppaa koskevan yhteisön säännöstön täytäntöönpanoon kokonaisuudessaan.

– Sen on laadittava ja hyväksyttävä laaja energiastrategia.

Liikennepolitiikka

– Bosnia ja Hertsegovinan on jatkettava Kaakkois-Euroopan keskeisen alueellisen liikenneverkon kehittämisestä tehdyn yhteisymmärryspöytäkirjan ja sen Kaakkois-Euroopan rautatieliikennettä koskevan liitteen vaatimusten täytäntöönpanoa. Sen on koordinoitava ja vahvistettava valtion ja entiteettien tasolla liikenneinfrastruktuurin suunnittelua, jotta liikennehankkeet voidaan priorisoida johdonmukaisesti Kaakkois-Euroopan keskeisen alueellisen liikenneverkon puitteissa.

– Sen on lähennyttävä liikennealaa koskevaan yhteisön säännöstöön (tekniset ja turvallisuusmääräykset, sosiaaliset säännöt ja markkinoille pääsy).

– Sen on pantava valtiollinen rautatielaki kokonaisuudessaan täytäntöön. Sen on laadittava verkkoselostus avoimen pääsyn takaamiseksi rataverkkoon.

– Sen on pantava täytäntöön Euroopan yhteistä ilmailualuetta koskevan sopimuksen ensimmäiseen vaiheeseen liittyvät sitoumukset, mukaan lukien relevantin ilmailulainsäädännön täytäntöönpano.

Tietoyhteiskunta ja tiedotusvälineet

– Bosnia ja Hertsegovinan on annettava laki tietoyhteiskuntavirastosta ja perustettava kyseinen virasto.

– Sen on pantava täytäntöön televiestintää/sähköistä viestintää koskevat säädökset ja valvottava niiden noudattamista täysin vapautettujen ja kilpailukykyisten markkinoiden luomiseksi. Sen on otettava käyttöön tarvittavat kilpailua edistävät toimet markkinoilla.

– Sen on säilytettävä viestintäalan sääntelyviranomaisen riippumattomuus. Sen on vahvistettava kyseisen viranomaisen hallinnollisia valmiuksia.

Varainhoidon valvonta

– Bosnia ja Hertsegovinan on laadittava ja hyväksyttävä julkisen varainhoidon sisäisen valvonnan strategia.

– Sen on hyväksyttävä ja pantava täytäntöön julkisen sektorin sisäistä valvontaa ja tarkastusta koskeva lainsäädäntö.

Tilastot

– Bosnia ja Hertsegovinan on pantava täytäntöön tilastojärjestelmässä olevien entiteettien välinen sopimus tilastokeskuksen toiminnan parantamisesta maassa ja lisättävä tilastojen määrää ja parannettava niiden laatua erityisesti valtion tasolla.

– Sen on parannettava maataloustilastojen keräämistä ja käsittelyä EU:n normien ja menetelmien mukaisesti.

– Sen on parannettava konsolidoitua kansantalouden tilinpitoa koskevien tilastojen laatua ja kattavuutta.

– Sen on luotava tarvittava lainsäädäntökehys väestölaskennan toteuttamiseksi. Sen on sovittava väestölaskennan tavoiteajankohdasta ja aloitettava valmistelut sen toteuttamiseksi.

Oikeus, vapaus ja turvallisuus

Viisumi-, rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttokysymykset

– Bosnia ja Hertsegovinan on huolehdittava riittävän henkilöstön järjestämisestä turvallisuusministeriön maahanmuuttokysymyksiä käsittelevällä osastolle sekä asianmukaisten tilojen ja laitteiden ja riittävän henkilöstön ja koulutuksen järjestämisestä ulkomaalaiskysymyksiä käsittelevälle osastolle.

– Sen on hyväksyttävä valtion tason maahanmuuttostrategia ja uusi laki ulkomaalaisten liikkumisesta ja oleskelusta.

– Sen on pantava täytäntöön EY:n ja Bosnia ja Hertsegovinan takaisinottosopimus ja neuvoteltava vastaavat sopimukset niiden maiden kanssa, joista Bosnia ja Hertsegovinaa kauttakulkumaana käyttävät siirtolaiset ovat kotoisin.

– Sen on varmistettava, että vastaanottokeskukset täyttävät kansainväliset normit, ja vastattava täysin niiden rahoituksesta ja johdosta.

– Sen on hyväksyttävä ja pantava täytäntöön tarkistettu kansallinen strategia yhdennetystä rajaturvallisuudesta, joka perustuu Länsi-Balkanin maille osoitettuihin yhdennettyä rajaturvallisuusstrategiaa koskeviin suuntaviivoihin, sekä vastaava kansallinen toimintasuunnitelma.

– Sen on edelleen parannettava rajanylityspaikkoja.

Rahanpesu

– Bosnia ja Hertsegovinan on järjestettävä talousrikollisuuden tutkimusyksikölle täysi henkilöstö.

– Sen on parannettava edelleen rahanpesua koskevaa lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa.

Huumausaineet

– Bosnia ja Hertsegovinan on kehitettävä valtion tason huumepolitiikka eurooppalaisten normien mukaisesti.

– Sen on varmistettava valtiollisen huumeviraston moitteeton toiminta.

Poliisitoimi

– Bosnia ja Hertsegovinan on edelleen tehostettava valtion tutkinta- ja suojeluviraston toimintaa erityisesti saattamalla loppuun sen henkilöstön palvelukseen ottaminen.

Järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjunta

– Bosnia ja Hertsegovinan on laadittava ja pantava täytäntöön kaikki järjestäytyneen rikollisuuden torjumista koskevassa kansallisessa strategiassa määrätyt toimintasuunnitelmat.

– Sen on tarkistettava ja pantava täytäntöön ihmiskaupan torjuntaa koskeva kansallinen toimintasuunnitelma.

– Sen on ratifioitava Euroopan neuvoston yleissopimus ihmiskaupan vastaisesta toiminnasta.

– Sen on vahvistettava järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa ja kansainvälistä yhteistyötä lainvalvontaviranomaisten kanssa.

– Sen on toteutettava lisätoimenpiteitä ihmiskaupan uhrien suojelemiseksi ja varmistettava todistajien suojelua koskevan lainsäädännön riittävä täytäntöönpano.

– Sen on lisättävä valtion tutkinta- ja suojeluviraston valmiuksia terrorismin torjunnan alalla ja vahvistettava alan kansainvälistä yhteistyötä, muun muassa panemalla kansainväliset sopimukset asianmukaisesti täytäntöön.

Henkilötietojen suoja

– Bosnia ja Hertsegovinan on perustettava riippumaton valvontaviranomainen (tietosuojavirasto), jolla on riittävät valtuudet ja riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit.

3.2. Keskipitkän aikavälin ensisijaiset tavoitteet

<u>Poliittiset arviointiperusteet</u>

Demokratia ja oikeusvaltioperiaate

Perustuslaki/Hallintotapa

– Bosnia ja Hertsegovinan on jatkettava maan perustuslain muutosprosessia hyväksymällä siihen muutoksia, jotka auttavat osaltaan luomaan toimivammat ja julkisen talouden kannalta kestävät institutionaaliset rakenteet, lisäävät ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien kunnioittamista ja tukevat Euroopan yhdentymiskehitystä.

– Sen on varmistettava kehityksen jatkuminen ottamalla kansallisella tasolla täysi vastuu politiikan laatimisesta ja päätöksenteosta.

Julkishallinto

– Bosnia ja Hertsegovinan on toteutettava julkishallinnon uudistus ja varmistettava sen kestävyys. Sen on lisättävä valmiuksia lainsäädännön yhdenmukaistamiseksi asteittain yhteisön säännöstön kanssa ja yhdenmukaistetun lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi.

Oikeuslaitos

– Bosnia ja Hertsegovinan on pantava täytäntöön oikeusalan kehitysstrategia, vakiinnutettava itsenäinen, luotettava ja tehokas lainkäyttöjärjestelmä, joka takaa oikeusvaltioperiaatteen ja yhtäläisen oikeussuojan kansalaisille, ja taattava, että tuomioistuimilla on tarvittavat tekniset valmiudet ja varat jakaa oikeutta tehokkaasti ja asianmukaisesti.

Ihmisoikeudet ja vähemmistöjen suojelu

– Bosnia ja Hertsegovinan on varmistettava, että kansallinen lainsäädäntö on täysin yhdenmukainen ihmisoikeuksia koskevan Euroopan yleissopimuksen kanssa.

– Sen on taattava vähemmistöjen suojelu EU:n ja kansainvälisten normien mukaisesti ja pantava kansallinen romanistrategia ja sen alakohtaiset toimintasuunnitelmat kokonaisuudessaan täytäntöön. Sen on kehitettävä tilastoja, jotka luovat vankan perustan sosiaalista osallisuutta koskevien strategioiden, toimintasuunnitelmien ja niiden arvioinnin kehittämisen edistämiselle.

Alueelliset kysymykset ja kansainväliset velvoitteet

– Bosnia ja Hertsegovinan on edistettävä edelleen alueellista vuoropuhelua, vakautta, hyvää naapuruutta ja yhteistyötä.

– Sen on yhdenmukaistettava Yhdysvaltojen kanssa henkilöiden luovuttamista kansainväliselle rikostuomioistuimelle koskevista ehdoista tehty sopimus Eurooppa-neuvoston syyskuussa 2002 hyväksymien EU:n pääperiaatteiden kanssa.

Taloudelliset arviointiperusteet

– Bosnia ja Hertsegovinan on parannettava julkista taloutta pienentämällä julkisia menoja suhteessa BKT:hen, suuntaamalla menoja kasvua edistäviin luokkiin ja vahvistamalla valmiuksia talouspoliittiseen suunnitteluun.

– Sen on saatettava päätökseen yksityistämisprosessi ja purettava loput tappioita tuottavat julkiset yhtiöt, joita ei voida myydä.

– Sen on lisättävä työvoiman osallistumista viralliseen talouteen pienentämällä sosiaalimaksuja ja uudistamalla eläkejärjestelmä ja helpotettava työvoiman liikkuvuutta maan sisällä.

– Sen on vauhditettava verkkotoimialojen eriyttämistä sähkö-, kaasu- ja televiestintämarkkinoiden avaamiseksi muille toimijoille, jotta voidaan lisätä kilpailua ja kohdentaa voimavarat tehokkaasti.

– Sen on jatkettava uudistuksia kiinteistöjen rekisteröinnin, sopimusten täytäntöönpanon, konkurssimenettelyjen ja yritysten rekisteröinnin, verotuksen ja toimilupien alalla liiketoimintaympäristön parantamiseksi ja yrittäjyyden edistämiseksi. Sen on poistettava eri hallintotasojen säätämät päällekkäiset määräykset ja entiteettien välinen yritysten kaksoisverotus.

Eurooppalaiset normit

Sisämarkkinat

Tavaroiden vapaa liikkuvuus

– Bosnia ja Hertsegovinan on jatkettava laadunvarmistuksen infrastruktuurijärjestelmän luomista ja lainsäädännön lähentämistä yhteisön säännöstöön standardien, sertifioinnin, metrologian, akkreditoinnin ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin aloilla, ja sen on jatkettava uuden yleisen lähestymistavan ja vanhan lähestymistavan direktiivien saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä.

– Sen on edettävä eurooppalaisten standardien käyttöönotossa ja lisättävä ponnisteluja, jotta maasta voi tulla Euroopan standardointikomitean, Euroopan sähkötekniikan standardointikomitean ja Euroopan telealan standardointilaitoksen täysivaltainen jäsen.

– Sen on luotava eurooppalaisten normien mukainen markkinoiden valvontajärjestelmä.

Tulli ja verotus

– Bosnia ja Hertsegovinan on varmistettava tulli- ja verolainsäädännön jatkuva lähentäminen yhteisön säännöstöön ja lisättävä kyseisen lainsäädännön täytäntöönpanossa tarvittavia hallinnollisia valmiuksia sekä torjuttava korruptiota, rajat ylittävää rikollisuutta ja veropetoksia.

– Sen on parannettava avoimuutta sekä alueen sisällä ja EU:n kanssa tapahtuvaa tietojenvaihtoa, jotta verojen kiertämisen estäviä menetelmiä voidaan soveltaa helpommin.

Kilpailu

– Bosnia ja Hertsegovinan on pantava täytäntöön valtiontukilainsäädäntö ja varmistettava valtiontuen valvontaviranomaisen tehokas toiminta.

– Sen on laadittava kattava valtiontukikartoitus.

Julkiset hankinnat

– Bosnia ja Hertsegovinan on varmistettava, että sen julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntökehys on yhdenmukainen yhteisön säännöstön kanssa ja että julkisia hankintoja koskevat menettelyt pannaan asianmukaisesti täytäntöön.

Työllisyys- ja sosiaalipolitiikka

– Bosnia ja Hertsegovinan on kehitettävä mielenterveyden alalla avohoitopalveluja vaihtoehdoksi laitoshoidolle ja huolehdittava riittävien varojen osoittamisesta mielenterveyshuollolle.

Koulutus ja tutkimus

– Bosnia ja Hertsegovinan on toteutettava toimenpiteitä koulutusjärjestelmän parantamiseksi alemman perusasteen koulutus mukaan luettuna ja nykyaikaisen ammattikoulutusjärjestelmän luomiseksi.

– Sen on edistettävä alueellista yhteistyötä korkea-asteen koulutuksen alalla.

Tilastot

– Bosnia ja Hertsegovinan on kehitettävä luotettavat taloustilastot ja institutionaalinen kapasiteetti eurooppalaisten normien kanssa yhdenmukaistettujen tilastollisten perustietojen tuottamiseksi ja julkaisemiseksi erityisesti kansantalouden tilinpidon, maatalous-, makrotalous- ja yritystilastojen sekä sosiaalitilastojen (koulutus-, työvoima- ja terveystilastot mukaan luettuina) aloilla.

– Sen on suoritettava väestölaskenta.

Alakohtaiset politiikat

Teollisuus ja pk-yritykset

– Bosnia ja Hertsegovinan on varmistettava pk-yrityksiä koskevan peruskirjan täytäntöönpano.

– Sen on varmistettava teollisuuspolitiikan täytäntöönpano.

Maatalous ja kalastus

– Bosnia ja Hertsegovinan on pantava täytäntöön kattava valtion tason maatalousstrategia koko maassa.

– Sen on vahvistettava edelleen valtion tason valmiuksia maatalous-, elintarvike- ja maaseudunkehityspolitiikan koordinoimiseksi ja yhdenmukaistamiseksi, vahvistettava täytäntöönpanomekanismeja ja lähennettävä politiikkaa edelleen yhteisön säännöstöön.

– Sen on jatkettava yhteisön säännöstön mukaisen lainsäädännön antamista elintarviketurvallisuuden, eläinlääkinnän ja kasvinsuojelun aloilla ja kehitettävä tehokas valvontajärjestelmä.

– Sen on arvioitava maatalouselintarvikealan laitosten yhdenmukaisuutta EU:n vaatimusten kanssa ja laadittava ja käynnistettävä ohjelma kyseisten laitosten parantamiseksi.

Ympäristö

– Bosnia ja Hertsegovinan on jatkettava yhteisön säännöstön saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä kiinnittäen erityistä huomiota jätehuoltoon, veden ja ilman laatuun, luonnonsuojeluun ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja vähentämiseen.

– Sen on pantava täytäntöön strategiset suunnitelmat, investointistrategiat mukaan luettuina, ja lisättävä investointeja ympäristöinfrastruktuuriin kiinnittäen erityistä huomiota jätevesien keräämiseen ja käsittelyyn sekä juomavesi- ja jätehuoltoon.

– Sen on huolehdittava siitä, että ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset sisällytetään muiden alakohtaisten politiikkojen määrittelyyn ja täytäntöönpanoon.

Liikennepolitiikka

– Bosnia ja Hertsegovinan on luotava edellytykset kilpailulle rataverkostossa, mukaan lukien rautatieliikenteen sääntelystä ja turvallisuudesta vastaavat laitokset.

– Sen on varmistettava lainsäädännön asteittainen lähentäminen yhteisön liikennesäännöstöön erityisesti teknisten ja turvallisuusmääräysten (mukaan lukien ajopiirturin käyttöönotto), sosiaalialan sääntöjen ja markkinoiden vapauttamisen osalta.

– Sen on pantava täytäntöön Euroopan yhteistä ilmailualuetta koskevan sopimuksen toisen vaiheen sitoumukset.

Energia

– Bosnia ja Hertsegovinan on nopeutettava energialaitosten uudistusta, erityisesti sähkö- ja kaasualoilla, sen on pantava täytäntöön sähköalan rakenneuudistusta koskevat entiteettien toimintasuunnitelmat ja laadittava ja pantava täytäntöön rinnakkaiset suunnitelmat hiilialan uudistamiseksi, perustettava kaasualalla siirtoverkko- ja jakeluverkko-operaattorit sekä kehitettävä kaasun sisämarkkinat.

– Sen on varmistettava sähkön ja kaasun yhtenäistetty sääntelyjärjestelmä, johon voidaan sisällyttää muita energia-aloja energiayhteisön perustamissopimuksen mukaisesti, ja samanaikaisesti varmistettava, että sosiaalisesti heikommassa asemassa olevia asiakkaita koskevat kysymykset ratkaistaan.

Tietoyhteiskunta ja tiedotusvälineet

– Bosnia ja Hertsegovinan on pantava kokonaisuudessaan täytäntöön yleisradiojärjestelmää koskeva lainsäädäntö ja saatettava loppuun yleisradiotoiminnan rakenneuudistus.

– Sen on yhdenmukaistettava sähköisiä viestintäverkkoja ja palveluja koskeva lainsäädäntö EU:n säännösten kanssa ja varmistettava sen täytäntöönpano ja soveltamisen valvonta.

– Sen on yhdenmukaistettava lainsäädäntöään rajat ylittävistä televisiolähetyksistä tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen ja televisio ilman rajoja -direktiivin kanssa.

Varainhoidon valvonta

– Bosnia ja Hertsegovinan on pantava täytäntöön julkisen talouden sisäistä valvontaa koskeva poliittinen linjapaperi ja toimintasuunnitelma.

– Sen on vahvistettava ylinten tarkastuselinten toimintakapasiteettia ja niiden taloudellista riippumattomuutta.

– Sen on kehitettävä menettelyjä ja hallinnollisia valmiuksia EU:n taloudellisten etujen tehokkaan suojaamisen varmistamiseksi.

Oikeus, vapaus ja turvallisuus

Viisumi-, rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttokysymykset

– Bosnia ja Hertsegovinan on pantava täytäntöön viisumi-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikat EU:n normien mukaisesti.

– Sen on parannettava edelleen rajaturvallisuutta kiinnittäen erityistä huomiota rajainfrastruktuuriin ja vihreän rajan valvontaan.

Rahanpesu

– Bosnia ja Hertsegovinan on varmistettava, että rahanpesun torjuntaa tehostetaan jatkuvasti.

Huumausaineet

– Bosnia ja Hertsegovinan on varmistettava, että lainvalvontaviranomaisilla on asianmukaiset keinot torjua huumekauppaa. Sen on saavutettava tyydyttävä taso viranomaisten välisessä ja kansainvälisessä yhteistyössä, jolloin tulokset paranevat huomattavasti.

Poliisitoimi

– Bosnia ja Hertsegovinan on toteutettava kokonaisuudessaan poliisivoimien uudistus.

Järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjunta

– Bosnia ja Hertsegovinan on edistyttävä huomattavasti järjestäytyneen rikollisuuden, kaikenlaisen laittoman kaupan ja terrorismin torjunnassa ja varmistettava asianmukaiset syytetoimet.

Henkilötietojen suoja

– Bosnia ja Hertsegovinan on pantava täytäntöön kansallinen laki henkilötietojen suojasta yhteisön säännöstön mukaisesti ja varmistettava sen tehokas valvonta ja täytäntöönpano.

4. OHJELMASUUNNITTELU

Vakautus- ja assosiaatioprosessiin kuuluvaa yhteisön tukea myönnetään Länsi-Balkanin maille olemassa olevista rahoitusvälineistä, erityisesti neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 (IPA) nojalla, ja ennen vuotta 2007 hyväksyttyjen ohjelmien osalta 5. joulukuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2666/2000[4] (CARDS-asetus) nojalla. Rahoitussopimukset muodostavat oikeusperustan konkreettisten ohjelmien täytäntöönpanolle. Näin ollen tällä päätöksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Bosnia ja Hertsegovina voi saada rahoitusta useita maita koskevista ja horisontaalisista ohjelmista.

5. EHDOLLISUUS

Länsi-Balkanin maille tarkoitetun tuen myöntäminen on sidoksissa siihen, miten asianomainen maa edistyy Kööpenhaminassa vahvistettujen arviointiperusteiden täyttämisessä ja tämän Eurooppa-kumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Jollei näitä ehtoja noudateta, neuvosto voi toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 21 artiklan nojalla tai ennen vuotta 2007 hyväksyttyjen ohjelmien osalta asetuksen (EY) N:o 2666/2000 5 artiklan nojalla. Tukeen sovelletaan myös 29. huhtikuuta 1997 annetuissa neuvoston päätelmissä määriteltyjä ehtoja, erityisesti siltä osin kuin on kyse tuensaajien sitoutumisesta demokraattisten, taloudellisten ja institutionaalisten uudistusten toteuttamiseen. Yksittäisiin vuosiohjelmiin sisällytetään lisäksi erityisehtoja. Rahoituspäätösten tekemisen jälkeen Bosnia ja Hertsegovinan kanssa allekirjoitetaan rahoitussopimus.

---

[4] EYVL L 306, 7.12.2000, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2112/2005 (EUVL L 344, 27.12.2005, s. 23).

6. SEURANTA

Eurooppa-kumppanuuden täytäntöönpanoa tarkastellaan vakautus- ja assosiaatioprosessin puitteissa käyttöön otettujen mekanismien avulla, erityisesti komission vuosittain laatimissa määräaikaiskertomuksissa.